

Na zdjęciu:
Andrzej Janowski,
przewodniczący Powiatowej Społecznej Rady
ds. Osób Niepełnosprawnych

Kielce - miasto bez barier?

IX lato w filharmonii

TAŃCE ŚWIATA

3 lipca 2020, piątek | godz.19.00, DZIEDZINIEC

CON DYNAMICO

JANUSZ PIETRZYK - akordeon • BOGUSŁAW OLCZYK - ksylofon • KRZYSZTOF SOKOŁOWSKI - kontrabas

PANDEMONIUM

RENATA URBANEK FLIŚNIK, MARCIN KOSTKA - skrzypce • MACIEJ JAROŃ - altówka
ANNA CZARNOMSKA-POŁOMKA - wiolonczela • JAROSŁAW WDOWIK - kontrabas

NIE TYLKO KLASYKA

17 lipca 2020, piątek | godz.19.00, DZIEDZINIEC

MAAK GROUP

MARIA CYWICKA, KAROLINA GAJDA - skrzypce • ANNA LENCKOWSKA - altówka • ADRIANNA DĄBROWSKA - wiolonczela
oraz
KRZYSZTOF GAJDA - tuba • KAROL DĄBROWSKI - fagot

PRZEBOJE, PRZEBOJE

31 lipca 2020, piątek | godz.19.00, DZIEDZINIEC

ŚWIĘTOKRZYSKI KWINTET BLASZANY

ZBIGNIEW PASIEKA, WOJCIECH WOJCIECHOWSKI - trąbka • MARCIN CZAJKOWSKI - waltornia
MICHAŁ DUDKIEWICZ - puzon • KRZYSZTOF GAJDA - tuba

ESTRADIVARIOS

EMILIA GŁOBIŃSKA, MARIUSZ POŁOMKA - skrzypce • MAGDA SIKORSKA - wiolonczela • GRZEGORZ JERZAK - kontrabas

WSZYSTKIE STRUNY ŚWIATA

14 sierpnia 2020, piątek | godz.19.00, DZIEDZINIEC

ACH DUO

NOEMI HAŃCZYK - harfa • ALEKSANDER PANKOWSKI - gitara

MUZYCZNY KALEJDOSKOP

28 sierpnia 2020, piątek | godz.19.00, DZIEDZINIEC

ZESPÓŁ PERKUSYJNY

JANUSZ MŁYNARCZYK, BOGUSŁAW OLCZYK, WIESŁAW MICHAŁEK, PIOTR ROBAK

TRIO OSTINATO

MARIA MIŁKOWSKA - skrzypce • MAŁGORZATA GONCERZEWICZ-MENDERA - altówka
PRZEMYSŁAW WIERZBA - wiolonczela

AGNIESZKA NOWAK-ZAGÓRA

JUSTYNA MROCZEK-GIL

prowadzenie koncertów

W RAZIE NIEPOGODY KONCERT ZOSTANIE
PRZENIESIONY NA SALĘ KAMERALNĄ

Ceny biletów 20 zł

**POCZUJ
fil HARMONIĘ**

bezpiecznie

Korona znów miasta

W najbliższych dniach całociowy pakiet akcji Korony Kielce ponownie trafi do miasta. Prezydent Bogdan Wenta podpisał stosowne porozumienie w tej sprawie z pełnomocnikiem rodziny Hundsdorferów. – To dopiero początek drogi, którą trzeba będzie przejść, by Korona mogła funkcjonować jako stabilny klub i osiągać zadowalające efekty sportowe – mówi prezydent Wenta. We wtorek kieleccy radni zgodzili się na przejęcie przez miasto większościowego, 72-procentowego pakietu akcji od rodziny Hundsdorferów za symboliczną złotówkę. Rajcy wyrazili również zgodę na dokapitalizowanie spółki kwotą 4 milionów 955 tysięcy złotych, co pozwoli na spłatę długów za poprzedni sezon. (Więcej – czytaj na str. 12-13). /dw/

Teraz KS Kielce

PGE nie jest już sponsorem tytularnym drużyny kieleckich piłkarzy ręcznych. Umowa została rozwiązana za porozumieniem stron. Nie są to jednak złe informacje dla siedemnastokrotnego mistrza Polski. „Klub znalazł drugiego sponsora tytularnego. Propozycja nowej nazwy drużyny, zgodnie z zapisami w umowie, została przedstawiona PGE przez zarząd klubu. Ze względów wizerunkowych PGE nie udzieliła zgody na zaproponowane rozwiązanie”, czytamy w komunikacie PGE. W najbliższym czasie dowiemy się, kto będzie nowym sponsorem tytularnym drużyny. Z nieoficjalnych informacji wynika, że ponownie będą to dwie firmy. Do tego czasu marketingową nazwą siedemnastokrotnego mistrza Polski będzie KS Kielce. /dw/

Idzie Kadrówka...

W środę, 12 sierpnia, dotrzą do Kielc 55. Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej. Śladami formacji utworzonej w 1914 roku przez Józefa Piłsudskiego podążą około 150 uczestników. Wyruszyli oni tradycyjnie z krakowskich Oleandrów 6 sierpnia. Uczestnicy po drodze odwiedzili Słomniki i Miechów - miejscowości związane z czynem legionowym i niepodległościowym. Dziś (niedziela) będą w Wodzisławiu i Jędrze-

reklama

abe Andrzej Bednarczyk
Kielce, ul. Wspólna 6,
tel. 662 291 099; tel./ fax 41 366 14 16
a.bednarczyk@abe.kielce.pl ; www.abe.kielce.pl

OKNA I DRZWI NA KAŻDĄ KIESZEŃ

juwie, a następnie w Chojnach i Chęcinach, skąd dotrą do Kielc. Kilkunastu uczestników zostanie wyróżnionych odznaką lub medalem za wielokrotny udział, a dwie osoby otrzymają pamiątkowe szable. Zostaną też wręczone dwa

Krzyże Zasługi dla osób związanych z marszem. (Więcej – czytaj na str. 9). /bk/

Uczymy Cud nad Wisłą

W najbliższą sobotę będziemy przeżywać setną rocznicę Bitwy Warszawskiej. Oficjalne obchody w Kielcach rozpoczną się 14 sierpnia o godzinie

10 uroczystym apelem w Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych na Bukówce. Centralnym punktem będzie Msza Święta w Kościele Garnizonowym, która zostanie odprawiona 15 sierpnia o godzinie 10. Część artystyczną przeżyjemy

WYDAWCA: Radio eM Kielce, ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce; **REDAKTOR NACZELNY:** ks. Leszek Skorupa; **ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO:** Tomasz Natkaniec, Piotr Michalec red. prowadzący; **DTP:** Art Graf-Radosław Kaszyński; **eM REKLAMA:** www.em.kielce.pl/reklama, reklama@em.kielce.pl, tel. 41 368 07 17, 41 349 50 33; facebook.com/radioemkielce; **ADRES REDAKCJI:** Tygodnik eM Kielce, ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce, tel. 41 368 04 61; fax. 41 343 26 51; e-mail: tygodnik@em.kielce.pl; **KONTAKT CZYTELNIKAMI:** 41 349 50 23; /Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń

w Wojewódzkim Domu Kultury. Rozpocznie się ona 15 sierpnia o godzinie 18 spektaklem „Na probostwie w Wyszkowie”, po którym obejrzymy niemy film „Cud nad Wisłą”. Około godziny 20 zaplanowano koncert „Alleluja, czyli Happy Day”. Następnego dnia - kolejny koncert, organizowany przez wojewodę i marszałka województwa świętokrzyskiego. /mł/

Autobusem po Sienkiewce?

Weekendowy incydent z pijanym kierowcą pędzącym ulicą Sienkiewicza pokazał, że potrzebne są zmiany w organizacji ruchu na kieleckim

deptaku. Urząd Miasta Kielce bierze pod uwagę kilka rozwiązań. – Jakiś czas temu złożyłem formalny wniosek do prezydenta Wenty o instalację słupków w trzech punktach ulicy Sienkiewicza. Wskażemy też miejsca na rynku, w których warto byłoby ustawić takie blokady. Natomiast dotarcie do ścisłego centrum mogłyby ułatwiać autobusy komunikacji miejskiej. Postawilibyśmy na mniejsze, elektryczne pojazdy – mówi Rafał Zamojski, menadżer centrum Kielc. /ar/

Co z MSP0?

– Do tej pory nie mamy potwierdzenia udziału Polskiej Grupy Zbrojeniowej w targach – mówi Radek eM Kielce Andrzej Mochoń, prezes Targów Kielce. Przypomnijmy, że polski gigant to strategiczny patron targów zbrojeniowych. Odbędą się one od 8 do 10 września. Udział potwierdziło do tej pory 136 wystawców. Czy PGZ w końcu się zdecyduje? – To „mydlana opera”, ciągnąca się od kilku miesięcy, ale finał chyba

reklama

będzie szczęśliwy. Spodziewamy się otrzymania podpisanego aneksu do umowy – dodaje prezes Mochoń. /mł/

TVP się buduje

Siedem firm złożyło oferty na budowę siedziby oddziału Telewizji Polskiej w Kielcach. Przypominamy, że to drugi przetarg na realizację tej inwestycji. Poprzednio oferty okazały się zbyt wysokie – rozwiązaniem okazało się podniesienie budżetu z 20,6 mln zł do 35 mln zł. Najniższa z nowych ofert opiewa na 28 mln zł, najwyższa – na około 38 mln zł. Budynek ma stanąć przy ulicy Ściegiennego, przy stadionie Korony. Jak mówi dyrektor kieleckiego oddziału TVP, Przemysław Predygiel, nowa siedziba będzie jedną z najnowocześniejszych w Polsce. Obec-

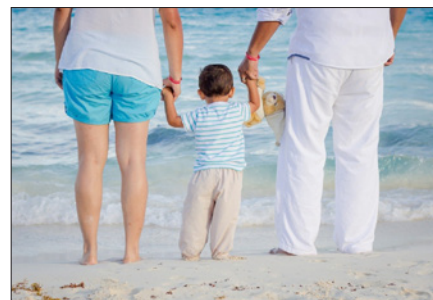

nie TVP3 Kielce pracuje w budynku Kieleckiego Centrum Kultury. /mk/

Bon sprzedam!

Bon turystyczny uruchomiono pierwszego sierpnia, a już pojawili się oszuści chcący wykorzystać dopłatę niezgodnie z przeznaczeniem. Do Internetu trafiły oferty sprzedaży elektronicznych kodów za gotówkę. Osoby publiku-

jące ogłoszenia najczęściej proponują kupno bonu wartego 500 złotych za mniejszą kwotę – np. 400 zł. – Przestrzegamy przed kupowaniem bonów turystycznych na aukcjach internetowych. To nieuczciwe, więc łatwo można stać się ofiarą oszustwa. Wszystkie próby takiego nielegalnego procederu będą zgłaszane na policję – zapowiada Paweł Szkałej, rzecznik świętokrzyskiego oddziału ZUS. /ar/

Maskuj się!

W sklepach, pojazdach komunikacji miejskiej i miejscach użyteczności publicznej wciąż obowiązuje nakaz zasłaniania ust i nosa oraz zachowanie dystansu. W ostatnim czasie wiele osób o tym zapomina, dlatego minister zdrowia zapowiedział, że sklepy będą miały prawo odmówić obsługi klientowi bez maseczki. Zmiany w prawie mają wejść w życie jeszcze w tym miesiącu. Niezdyscyplinowani klienci mogą też otrzymać mandat w wysokości do 500 złotych. O zakładanie masek apeluje również Narodowy Fundusz Zdrowia. Ten od kilku

dni promuje dobre praktyki w ramach kampanii „Maskuj się”. /mn/

SKŁAD WĘGLA

Sprzedawca Węgla Polskiej Grupy Górniczej
Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „Andar”

OFERUJEMY WĘGIEL:

**KOSTKA, ORZECH, EKOGRΟΣZEK, MIAŁ WĘGLOWY, KOKS
ORAZ PELET BARLINEK**

CIEPŁO ZE ŚLĄSKA:

LETNIA PROMOCJA NA PELET BARLINEK

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA

**Letnia Promocja
NA PELET BARLINEK**

Kielce, ul. Piwowska 24A
Tel. 41 332 52 53; 41 332 54 34

CZYNNY:
pn.-pt. 7:30 - 15:30
sob. 7:30 - 13:00

Więcej terytorialsów

Czterdziestu nowych żołnierzy zostało powołanych do 10. Świętokrzyskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Ochotnicy rozpoczęli służbę na kieleckiej Bukówce. Większość dotychczas nie miała do czynienia z wojskiem. Teraz przejdą szesnastodniowe szkolenie podstawowe. Przyśięgę złożą 21 sierpnia. – Grupę powołanych ochotników stanowią również rezerwiści, którzy mają za sobą jedną z form służby wojskowej. Dla nich przygotowane jest szkolenie wyrównawcze. Obydwa typy szkoleń będą realizowane na terenie Ośrodka Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych Nowa Dęba z zachowaniem niezbędnych wymagań sanitarno-epidemiologicznych – mówi por. Marcin Kowal z 10. ŚBOT. Było to już szesnaste powołanie od początku istnienia 10. Świętokrzyskiej Brygady Obrony Terytorialnej. /mł/

Nowe kierunki na UJK

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wyraziło zgodę na uruchomienie studiów pierwszego stopnia na kierunku logistyka w filii UJK w Piotrkowie Trybunalskim. To kolejna nowość w ofercie uniwersytetu. Decyzja zapadła pod koniec lipca. Wcześniej resort nauki wyraził zgodę

reklama

na otwarcie studiów pierwszego stopnia z zarządzania w politykach publicznych na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych w Kielcach. Wśród studiów drugiego stopnia również jako nowość – finanse i rachunkowość. Analogiczne studia będą prowadzone w Piotrkowie Trybunalskim, gdzie dodatkowo oferta kształcenia poszerzyła się o studia drugiego stopnia z administracji. Rekrutacja na studia potrwa do poniedziałku, 17 sierpnia. Z pełną ofertą można zapoznać się na stronie: <https://rekrutacja.ujk.edu.pl/>. /wk/

Mniam, mniam...

„Odwiedź nowe lokale i spróbuj dań w wyjątkowych cenach”. Do tego zachęcał IX Festiwal Smaku w Kielcach. Przez pięć dni, od 3 do 7 sierpnia, restauracje oraz kawiarnie serwowały mieszkańcom specjalnie przygotowane na tę okazję wyjątkowe dania. – Wielu klientów przyszło do nas pierwszy raz – informuje Edyta Materek, współwłaścicielka gruzińskiej restauracji „Chinkalnia” w Kielcach. W tej edycji Festiwalu udział wzięły 23 lokale z Kielc oraz po jednym z Łopuszna i Końskich. Za danie główne z przystawką zapłaciliśmy 30 złotych, za drinka 13 złotych, a za deser 11 złotych. /mr/

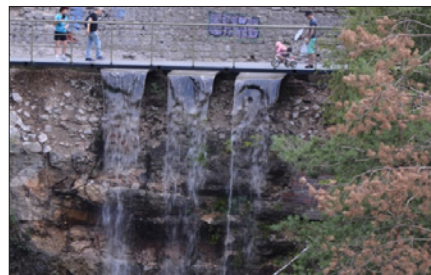

racji „Chinkalnia” w Kielcach. W tej edycji Festiwalu udział wzięły 23 lokale z Kielc oraz po jednym z Łopuszna i Końskich. Za danie główne z przystawką zapłaciliśmy 30 złotych, za drinka 13 złotych, a za deser 11 złotych. /mr/

Wodospad otwarty

Kielecki Wodospad, który w ubiegłym roku do czekał się otwarcia, znów cieszy turystów. Atrakcja ruszyła po przerwie już 1 sierpnia i będzie czynna przez cały miesiąc. – Wodospad znajduje się na Kadzielni od strony ulicy Pakosz i stanowi element ścieżki edukacyjnej imienia Jerzego

Kapuścińskiego. Nad kaskadą znajduje się taras widokowy, z którego można podziwiać spływającą wodę – mówi Michał Poros, kierownik Centrum Geoedukacji. Wodospad obejrzymy także z dwóch innych punktów widokowych codziennie od 8 do 20. Przedłużenie czasu działania kaskady na kolejny miesiąc zależy od sytuacji epidemiologicznej. /mr/

Wytopią żelazo

Pokazy starożytnego hutnictwa i rekonstrukcje historyczne to atrakcje, które w tym roku czekają na gości Dymarek Świętokrzyskich. Piknik historyczny w Nowej Słupi udało się zorganizować dzięki rezygnacji z części obostrzeń. Zabraknie natomiast między innymi części koncertowej, pochodu poprzedzającego Dymarki oraz pasażu handlowego. Dlatego też oficjalna nazwa tegorocznej edycji to „Dymarki Świętokrzyskie 53 i Pół”. Wydarzenie odbywa się wyłącznie na terenie centrum kulturowo-archeologicznego i wszystko zorganizowano tak, aby uniknąć skupisk ludzi. Dymarki rozpoczęły się wczoraj (8 sierpnia), a zakończą dzisiaj. /mr/

Kontakt z redakcją
41 349 50 23

**OKRĘGOWA
STACJA KONTROLI
POJAZDÓW**

Kielce, ul. Jagiellońska 92

ZAPRASZAMY

**Od poniedziałku
do piątku w godzinach
7.00 – 21.00
w soboty 7.00 – 14.00**

Tel. 41 345-76-25

**HOLOWANIE
POJAZDÓW 24 h
powyżej 3,5 t**

tel. 41 346 06 96

Kielce

- miasto bez barier?

- Wózka muszę używać dopiero od dziesięciu lat. Wcześniej nie zdawałem sobie sprawy, że nawet drobna rzecz może być dużym problemem. Po wypadku wszystko się zmieniło – mówi Andrzej Janowski, przewodniczący Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych

autor: Weronika Kępa

W regionie świętokrzyskim żyje blisko dwieście tysięcy osób dotkniętych różnymi niepełnosprawnościami. Najwięcej, bo aż czterdzieści tysięcy, mieszka w Kielcach. Najliczniejszą grupę stanowią ludzie zmagający się z upośledzeniami narządu ruchu. Każdy z nich codziennie napotyka szereg niedogodności, które na pierwszy rzut oka wydają się dosyć łatwe do pokonania.

INFRASTRUKTURA TO PODSTAWA

– Główny problem stanowią brukowane ulice oraz wysokie krawężniki – mówi Paweł Słowik, sekretarz Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych. – W mieście jest również bardzo dużo pagórków i wzniesień, a tym samym schodów, które często mogą być niewidoczne dla osób o słabszym wzroku. Standardy dostępności mówią, że krawężdź pierwsze-

go i ostatniego stopnia powinna być oznakowana żółtym lub białym pasem. Niestety, w Kielcach wiele miejsc nie ma takich oznakowań. Przez to stają się zagrożeniem dla osób słabowidzących. Katastrofą są także samochody parkujące na chodnikach. Osoby niewidome wpadają na nie, a poruszający się na wózkach muszą je objeżdżać.

Ulica Sienkiewicza to duma miasta, główny deptak, pierwsze miejsce, które widzą przyjezdni podróżujący pociągami. Jak się okazuje, dla osób niepełnosprawnych to również pierwsza przeszkoda, z którą muszą się zmierzyć w Kielcach. – Nie brakuje kostek granitowych – mówi Andrzej Janowski. – Osoba jadąca po nich na wózku cały czas odczuwa w kręgosłupie wibracje, które mogą powodować spastyczność, czyli mimowolne drgania nóg i rąk.

Zmora niepełnosprawnych są również kierowcy bezprawnie zajmujący niebieskie miejsca „tylko na chwilę.” – Dużym problemem, nie tylko w Kielcach, ale w całej Polsce, jest korzystanie przez zdrowe osoby z karty parkingowej dla niepełnosprawnych. Większość z nich specjalnie zakrywa znaki umożliwiające identyfikację. Dzieje się tak szczególnie wtedy, kiedy człowiek sprawny ma w rodzinie niepełnosprawnego i korzysta z jego karty. Moim zdaniem w naszym kraju tych kart jest wydawanych zdecydowanie za dużo. Posiadają je nawet osoby, które są w stanie spędzać w sklepach po kilka godzin o własnych siłach – stwierdza pan Andrzej.

WIELE SIĘ ZMIENIŁO

Członkowie rady przyznają jednak, że w Kielcach przybiera rzeczy, które są systematycznie poprawiane. – Należy do nich między innymi ulica Staszica, gdzie pomiędzy parkingiem a chodnikiem zostały postawione słupki. Ten niepozorny zabieg pozwala na łatwy przejazd wózkiem po chodniku, który jeszcze kilka lat temu był nieprzejezdny, bo auta parkowały zbyt głęboko, praktycznie przy ścianach budynków – tłumaczy Paweł Słowik.

Kolejną rzeczą są miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych. Jeszcze kilka lat temu były robione z płyt ażurowych. Teraz praktycznie w całym województwie świętokrzyskim zastąpiła je gładka kostka. Wszyscy pamiętamy również stare autobusy, do których wchodziło się po schodkach. Dzisiaj możemy cieszyć się z niskopodłogowego transportu miejskiego i wgranego do nich

systemu głośnomówiącego. – To ogromny postęp – mówi pan Andrzej. – Cieszymy się, że wiele już zostało zrobione i mamy nadzieję na więcej. Przychylność władz miasta dla tego, by Kielce stawały się coraz bardziej przyjazne dla niepełnosprawnych, zdecydowanie napawa optymizmem.

PEŁNOMOCNIK POMAGA

Jerzy Pióro, pełnomocnik prezydenta miasta Kielce do spraw osób niepełnosprawnych, choć stanowisko objął zaledwie dwa miesiące temu, już pomógł w realizacji znaczących projektów i rozwiązań, o które środowisko niepełnosprawnych zabiegało od lat. Dzięki temu zarówno wyremontowany dworzec PKS, jak i czekający na modernizację dworzec PKP będą posiadały wszelkie standardy dostępności – tyflomapy, pola uwagi, windy, podjazdy itd.

Na tym jednak nie koniec. – Planujemy również przejście łączące ulicę Studzienną, przy której znajduje się MOPR, z ulicą Zamenhofa, przy której jest Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Ten pomysł zgłosili sami niepełnosprawni. Zasygnalizowali także, że skrzyżowanie ulic Seminaryjskiej, Bohaterów Warszawy i Tarnowskiej nadaje się do przebudowy. Postaramy się tym zająć w najbliższej przyszłości. Myślimy również nad przeprowadzeniem edukacyjnych akcji społecznych. Ponadto na bieżąco staramy się zmieniać rzeczy, które nie wymagają wielkich modernizacji – informuje Pióro.

Jak zaznacza pełnomocnik, nowe rozwiązania to efekt współpracy wielu środowisk: – Znaczącą rolę odgrywa Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych. W naszych rozmowach aktywny udział biorą również przedstawiciele Urzędu Miasta, Miejskiego Zarządu Dróg, Zarządu Transportu Miejskiego w Kielcach, a nawet przedstawiciele Polskich Linii Kolejowych. Bez ich zaangażowania nic by się nie udało.

***

Optymizmem napawa fakt, że na lepszej infrastrukturze zależy tak wielu. W końcu (odpukać!) osobą niepełnosprawną może stać się każdy w dowolnym momencie swojego życia. Warto więc czasem wejść w rolę niepełnosprawnego i wyobrazić sobie, jak wygląda jego życie, gdy musi mierzyć się z rzeczami, których moglibyśmy mu po prostu oszczędzić... ◀

reklama

O możliwości skorzystania z darmowej usługi polegającej na przesyłaniu komunikatów o kończącym się terminie ważności biletu okresowego.

Aby skorzystać z przypomnienia należy wybrać formę komunikacji (sms lub mail) i zgodzić się na przesyłanie informacji. Osoby, które zarejestrowały się na stronie kkm.ztm.kielce.pl mogą po zalogowaniu same dokonać wyboru otrzymywania powiadomień. Natomiast osobom nieposiadającym dostępu do swojego konta przez internet proponujemy zarejestrowanie się na wyżej wymienionej stronie lub wizytę w punktach sprzedaży biletów i złożenie stosownego wniosku (dotyczy tylko powiadomień sms). Usługa dla pasażerów jest bezpłatna.

Zaznaczamy jednocześnie, że brak otrzymanego przypomnienia, nie może stanowić podstawy do roszczenia odszkodowania za brak ważnego biletu.

Pielgrzymka zmierza na Jasną Górę

W środę, 5 sierpnia, Mszą Świętą w Wiślicy rozpoczęła się 39. Kielecka Piesza Pielgrzymka na Jasną Górę. W tym roku do Częstochowy zmierza ona w formie sztafety. – Tym razem idąc pielgrzymim szlakiem pod hasłem „Oto wielka tajemnica wiary” nasza pielgrzymka na Jasną Górę tworzy ewangeliczną

sztafetę modlitwy i świadectwa z duchowym wsparciem wiernych diecezji. Zgodnie z wymogami sanitarnymi, w tym roku każdego dnia będą pielgrzymować dwie grupy, które złączy wspólne przeżywanie Eucharystii. Widzę w tym symbol: łączą nas Eucharystia – Jezus, który chce być z nami i dla nas, a tam gdzie jest Eucharystia, tam jest prawdziwy Kościół – mówił biskup kielecki Jan Piotrowski.

Pielgrzymi wyruszyli na trasę 6 sierpnia i pierwszego dnia dotarli do Buska-Zdroju i Pińczowa. Kazimiera Struzin z grupy biało-fioletowej bierze udział w pielgrzymce już po raz jedenasty. – Idziemy, jak co roku, w swoich intencjach. Jeśli przychodzi sierpień, to pakujemy rzeczy i wyruszamy. Ze względu na pandemię nie możemy przejść całej trasy, ale trzeba się cieszyć, że pielgrzymka się odbywa – mówi Radium eM Kielce.

W piątek pielgrzymi byli już w Morawicy, skąd nazajutrz zmierzali w kierunku Kielc. W sobotę pątnicy wzięli udział w uroczystej Mszy Świętej w kieleckiej katedrze.

Przed kolejnymi grupami kolejnych pięć dni modlitewnej wędrówki, która zakończy się 13 sierpnia na Jasnej Górze.

Transmisja Mszy Świętych z trasy pielgrzymki codziennie o godzinie 12 w Radiu eM Kielce, zaś Magazyn Pielgrzymy o godzinie 19.30. ◀

autor: Michał Łosiak

Śmieci w lesie? To uważaj!

Minister środowiska Michał Woś, zapowiedział w ubiegłym tygodniu lipca zaostrzenie kar za śmiecenie w lasach. Grzywny mają wzrosnąć z 500 złotych do pięciu tysięcy, dodatkowo pięciokrotnie ma się zwiększyć liczba fotopułapek w lasach. Oprócz tego przyłapani na śmieceniu będą musieli wykonywać prace społeczne.

Leśnicy z Nadleśnictwa Daleszyce przyjęli zapowiadane zmiany w prawie z dużą satysfakcją.

- Mamy poczucie, że dotychczasowy system kar był nieadekwatny do skali problemu. Bardzo cieszy nas informacja o pracach społecznych dla sprawców – będzie to niewątpliwie miało większy wydźwięk edukacyjny. To ogromnie bulwersujący temat, interesujący nie tylko leśników, ale i wszystkich tych, którzy lasy odwiedzają. Śmieci, oprócz tego że szpecą, są bardzo niebezpieczne dla środowiska i zwierząt – mówi Paweł Kosin z Nadleśnictwa Daleszyce.

Ważna zmiana dotyczy także większej liczby fotopułapek – okazuje się, że kamery montowane w lesie przynoszą dobre rezultaty.

- Często udaje się nagrać sprawców podrzucania śmieci w terenach leśnych. Trzeba zaznaczyć, że fotopułapki są wymierzone wyłącznie w tych, którzy łamią przepisy i nie tylko wyrzucają odpady, ale kradną drewno lub wjeżdżają nielegalnie do lasów – dodaje leśniczy.

Zmiany w prawie pozytywnie oceniają także strażnicy miejscy. Funkcjonariusze często wlepiają kary „zapominalskim”. – Od stycznia mundurowi nałożyli 132 mandaty za śmiecenie w ogóle. Na terenie naszego miasta jest sporo kompleksów leśnych i duża część takich przypadków dotyczyła zostawiania odpadów właśnie w lasach – informuje Renata Gruszyczyńska, komendant Straży Miejskiej w Kielcach. ◀

autor: Aleksandra Rękas

Spacer z Kadrówką...

Zbliża się rocznica jednego z najważniejszych wydarzeń w historii naszego miasta. Dokładnie 12 sierpnia 1914 roku 1 Kompania Kadrowa wkroczyła do Kielc, co rozpoczęło okres w jego historii zwany „Rzeczpospolitą Kielecką”

„Kto chce poetę zrozumieć, musi się udać do jego kraju” – miał wybitny niemiecki poeta Johann Wolfgang von Goethe. Z pewnością miał rację, ale tę prawidłowość można rozciągnąć także na wydarzenia historyczne, które lepiej odkrywamy, odwiedzając miejsca, gdzie rozegrały się interesujące nas epizody. Historię wkroczenia Kadrówki do Kielc oczywiście warto poznać i w tym artykule ją przybliżymy, ale pokażemy także punkty na terenie naszego miasta związane ze strzelcami. Na ten wyjątkowy spacer zabierze nas Jerzy Osiecki, autor książki „Rzeczpospolita Kielecka”.

TU ODRADZAŁA SIĘ POLSKA

Najpierw jednak trochę historii. Była środa, 12 sierpnia 1914 roku. O godzinie 13.30 Józef Piłsudski na czele Batalionu Kadrowego dotarł do Rogatki Krakowskiej w Kielcach.

– Strzelcy zostali przyjęci przez mieszkańców Kielc początkowo bez entuzjazmu, ale z zaciekawieniem i narastającą życzliwością. Pojawienie się tu polskiego wojska stanowiło dla większości z nich kompletne zaskoczenie – tłumaczy Jerzy Osiecki. Niestety, już następnego dnia batalion Piłsudskiego musiał wycofać się z naszego miasta w związku z sytuacją na froncie. Ponowne wkroczenie nastąpiło 19 i 22 sierpnia. – Odtąd rozpoczęła się w Kielcach praca polegająca na formowaniu zarówno odradzającej się armii polskiej, jak i załóżków administracji cywilnej – dodaje nasz rozmówca.

DWORZEC JEST NASZ!

Zróbmy więc krótką wędrowkę po śladach 1 Kompanii Kadrowej w Kielcach. Od czego zacząć? Najlepiej od początku, czyli od Krakowskiej Rogatki. To tutaj 12 sierpnia już o godzinie 11 pojawił się konny oddział Władysława „Beliny” Prażmowskiego. Jego celem było rozpoznanie sytuacji w mieście. Dwie i pół godziny później drogą od Krakowa do Kielc wkroczył Piłsudski.

Jednym z najważniejszych celów strzelców po dotarciu do miasta było opanowanie dworca kolejowego.

– Tutaj główna część zgrupowania znalazła odpoczynek i prowizoryczne, bo tylko kilkunastogodzinne zakwaterowanie. Wojsko zatrzymało się również w pobliskim budynku Monopolu Spirytusowego przy ulicy Składowej – opowiada Jerzy Osiecki. Polacy musieli bronić dworca przed atakami

rosyjskich patroli. Przy dworcu warto zwrócić uwagę na zrekonstruowany pomnik upamiętniający tamte wydarzenia.

KOZACY SIĘ WYCOFALI

Nie można oczywiście pominąć obecnej ulicy Sienkiewicza i znajdującego się przy niej hotelu Bristol. W dniu wkroczenia Kadrówki do Kielc strzelcy przemierzali ulice miasta w poszukiwaniu nieprzyjaciela.

foto: z arch. Jerzy Osiecki

– Rosyjska kawaleria przedostała się z Rynku przed Hotel Bristol, gdzie została zaatakowana przez ułanów „Beliny”. Kozacy wycofali się, a potyczka była pierwszym starciem bojowym kawalerzystów – wyjaśnia autor książki „Rzeczpospolita Kielecka”. Od 2015 roku na murze budynku znajduje się specjalna tablica upamiętniająca tamto wydarzenie. Spacerując koniecznie trzeba także odwiedzić ulicę św. Leonarda. To tutaj mieściła się siedziba Ochotniczej Straży Ogniowej, której orkiestra w całości zaciągnęła się w tamtym czasie do 1. Pułku. Jedną z melodii wygrywanych przez orkiestrę stała się później Marszem Pierwszej Brygady. – W 2018 roku na murze starego budynku umieszczono pamiątkową tablicę przypominającą chlubne dzieje legionowej orkiestry oraz jej szefa – Andrzeja „Sikorskiego” Brzuchala. Od tego czasu zegar na wieży co godzinę wygrywa zwrotkę „Pierwszej Brygady” – dodaje Jerzy Osiecki. Miejsc związanych z Kadrówką jest w Kielcach o wiele więcej. To tylko pokazuje, jak ważne dla naszego miasta było jej wejście w 1914 roku. ◀

Czy Kielce to miasto śmieciowe? Takie pytanie zadaje Łukasz Trojak ze Stowarzyszenia Południe, który interweniuje w sprawie nieterminowego odbioru odpadów przez firmę Eneris. To nie pierwszy raz, gdy mieszkańcy skarżą się, że śmieci zalegają w altanach

Śmierdzący problem...

Problem przepełnionych altan śmietnikowych i kublów przy domkach jednorodzinnych dotyczy całego miasta. Łukasz Trojak ze Stowarzyszenia Południe zwraca uwagę, że największy kłopot stanowią odpady biodegradowalne.

RADNY INTERPELUJE

– Kiedy jest gorąco, zaczynają one gnić i śmierdzieć. Przyciągają muchy i gryzonie. Z moich obserwacji wynika, że problem dotyczy wielu kieleckich dzielnic – stwierdza Łukasz Trojak.

Egzekwowania terminowego odbioru śmieci domaga się radny PiS Marcin Stępniewski, który zwraca uwagę, że sytuacja powtórzyła się w tym roku już kilka razy: – Wiele altan jest notorycznie przepełnionych, a śmieci rozsypują się wokół pojemników. To efekt tego, że w Kielcach mamy monopol na odbiór śmieci, a firma Eneris, która się tym zajmuje, wykonuje swoje obowiązki nie tak, jak powinna. Radny złożył w tej sprawie interpelację do prezydenta Wenty. Domaga się w niej, aby władze miasta wyciągnęły konse-

kwencje wobec firmy odpowiedzialnej za odbiór odpadów. Przepomina też, że choć na przełomie marca i kwietnia wstrzymana została duża część odbiorów, miasto zapłaciło za usługę tyle samo, co w normalnym terminie. – Ratusz chwali się, że mamy jedną z najlepszych gospodarek śmieciowych w kraju, a w praktyce wcale tak nie jest, bo problem ze śmieciami pojawia się w każdym miesiącu – przekonuje radny.

MIASTO JUŻ KARZE

Jego zdaniem najlepszym rozwiązaniem byłyby kary nałożone na firmę Eneris, które zmobilizowałyby ją do terminowego odbioru odpadów. – Zalegające śmieci nie tylko wyglądają nieestetycznie. Przecież ten brud, smród, gryzonie oraz insekty mają wpływ na zdrowie kielczan. Nie po to płacimy za wywóz śmieci, żeby dochodziło do takich sytuacji – oburza się Stępniewski.

Przypomnijmy, że w ostatnich dniach lipca władze miasta przygotowały komunikat, w którym zapewniły, że pracownicy Wydziału Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta w Kielcach zobowiązali zarząd firmy Eneris Surowce S.A. do jak najszybszego wywiezienia odpadów nieodebranych zgodnie z harmonogramem. Poinformowały też, że zgodnie z zapisami obowiązującej umowy firmie naliczane są kary za każdy dzień opóźnień i każde odstępstwo od obowiązującego harmonogramu odbioru śmieci.

CO Z TYM PSZOK?

Przy altanach śmietnikowych bardzo często zalegają też odpady wielkogabarytowe. Problem miałoby rozwiązać powstanie drugiego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, co zapowiedziały władze miasta. – Powstanie drugiego punktu to udogodnienie dla mieszkańców, bo będą mogli z niego korzystać w miarę potrzeb – mówi Monika Kita, starszy specjalista do spraw komunikacji w firmie Eneris.

***

Na razie jednak Ratusz nie podaje żadnych konkretnych informacji co do budowy drugiego PSZOK. Już funkcjonujący mieści się na ulicy Magazynowej 3, nowy ma powstać w drugiej części miasta. ◀

Czyste powietrze kontra niska emisja

Do niedawna niska emisja była dla większości Polaków pojęciem dość enigmatycznym. Dziś już coraz lepiej rozumiemy, co oznacza. Właśnie niskiej emisji i programowi „Czyste Powietrze”, który ma pomóc w walce z nią poświęcamy w całości dzisiejszy dodatek

tekst: Piotr Wójcik

Niska emisja to zanieczyszczenia trafiające do powietrza ze źródeł usytuowanych na wysokości do 40 metrów. Są to przede wszystkim pyły z naszych domowych pieców i transportu. Zanieczyszczenia przemysłowe stanowią w tej całości zaledwie niewielki odsetek. Do głównych źródeł niskiej emisji zalicza się przede wszystkim te domowe kotły, w których spalanie odbywa się w sposób nieefektywny. Co więcej, spalane w nich jest paliwo kiepskiej jakości. Niska emisja to również zanieczyszczenia transportowe pochodzące ze spalin samochodów oraz tarcia okładzin hamulcowych i opon o asfalt.

SZKODZI ZDROWIU

O problemie niskiej emisji mówi się tak wiele przede wszystkim dlatego, że bardzo niekorzystnie wpływa ona na nasze zdrowie. Zanieczyszczenia, które do nas trafiają to przede wszystkim zanieczyszczenia pyłowe. Oznaczone są jako PM10 czy PM2,5. Są to drobne cząsteczki pyłu posiadające silne właściwości absorpcyjne. Oznacza to, że do ich powierzchni przyczepiają się inne zanieczyszczenia, takie jak metale ciężkie, dioksyny, furany czy węglowodory aromatyczne, na przykład benzoalfapiren.

Im mniejsza jest cząsteczka, do której one przylgną, tym łatwiej wnika do naszego organizmu. Cząsteczki przedostają się do płuc, a następnie do krwiobiegu i układu nerwowego, przez co oddziałują na cały organizm. Właśnie dlatego coraz częściej ludzie zmagają się z alergiami, chorobami płuc, układu oddechowego, serca, krążenia oraz schorzeniami neurologicznymi. Najdrobniejsze cząsteczki o oznaczeniu PM1 mogą przenikać przez błonę łożyskową i oddziaływać na płód. Jeśli kobieta w ciąży przebywa w warunkach dużego zanieczyszczenia, szkodzi nie tylko sobie, lecz również swojemu dziecku.

ZMIANY I INWESTYCJE

Sposobem na walkę z niską emisją może być przede wszystkim zmiana naszych codziennych zachowań. Kolejnym krokiem jest termomodernizacja i przejście na odnawialne źródła energii. Przyszłością, która urealnia się na naszych oczach jest natomiast konwersja transportu na zeroemisyjny. W realizacji inwestycji w rozwiązania mające wesprzeć nas w walce z niską emisją istotną pomocą są programy, w ramach których możemy starać się o uzyskanie dopłat. Największym obecnie realizowanym programem rządowym jest „Czyste Powietrze”, w ramach którego możemy otrzymać

wsparcie na wymianę źródeł ogrzewania lub przeprowadzenie termomodernizacji. Z kolei programy „Zielony samochód”, „Koliber” i „e-Van” mają zachęcać zarówno osoby prywatne, jak i przedsiębiorców do inwestowania w zakup aut elektrycznych.

Obniżyć niską emisję!

Kielce od kilku lat znajdują się w niechlubnej czołówce miast o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu. Niezbędna jest więc walka ze smogiem. Ta polega przede wszystkim na ograniczeniu niskiej emisji poprzez szereg działań podejmowanych na poziomie gospodarstwa domowego, firmy i samorządu

tekst: Piotr Wójcik

Warto jednak pamiętać, że największym emitentem zanieczyszczeń związanych z niską emisją są gospodarstwa domowe. To z nich pochodzi aż 80 procent szkodliwych substancji emitowanych do atmosfery.

OSZCZĘDZANIE I INWESTYCJE

Jak zgodnie podkreślają doradcy energetyczni, najważniejsza jest przede wszystkim oszczędność energii. Im mniej jej zużyjemy, tym mniej wyemitujemy zanieczyszczeń do powietrza, a co za tym idzie - mniejsza będzie niska emisja. Wszystkie działania związane z oszczędnością energii wpływają więc na jej ograniczenie. Składają się na nie: ograniczenie ilości ciepła potrzebnego bu-

dynkowi, zmniejszenie ilości zużytej energii elektrycznej, a także ograniczenie zużycia wody.

Jeśli już nauczymy się oszczędzać energię, możemy przystąpić do poważniejszych zadań. Jednym z nich niewątpliwie będzie termomodernizacja. To inwestycja polegająca na poprawie warunków cieplnych budynku i wymianie źródła ciepła. Taka inwestycja ma więc na celu zmniejszenie zapotrzebowania budynku na energię i jej zużycie. Prowadzi to do ograniczenia kosztów utrzymania. Jeżeli ktoś planuje termomodernizację budynku, to pierwszym jego krokiem powinno być wykonanie audytu energetycznego. Audytor przygotowuje opracowanie wskazujące, co w budynku wymaga usprawnienia

oraz w jaki sposób to wykonać, w tym jakie materiały należy zastosować. Oszacuje też, ile przedsięwzięcie może kosztować i zaleci wariant optymalny z punktu widzenia kosztów inwestycji i przyszłych oszczędności. To szczególnie ważne, ponieważ każdy budynek jest inny i każdy potrzebuje innych usprawnień.

Dalsze prace termomodernizacyjne zawierają się natomiast w trzech etapach. Pierwszy to wymiana okien i drzwi zewnętrznych i bramy garażowej, docieplenie ścian zewnętrznych, dachu lub stropodachu, termoizolacja stropu nad piwnicą lub izolacja podłogi na gruncie. Drugi etap to modernizacja instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Tu należy zadbać ponadto o wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła z powietrza wywiewanego. Do trzeciej grupy prac zalicza się wymianę źródeł ciepła i ewentualną instalację odnawialnych źródeł energii.

W dobie postępującej dekarbonizacji, czyli odejścia od stosowania paliw kopalnych, warto rozważyć instalację wykorzystującą odnawialne źródła energii. Ogniwa fotowoltaiczne zaopatrzą nas w energię elektryczną, panele słoneczne zapewnią ciepłą wodę użytkową, a pompa ciepła może sprawdzić się jako jedyne źródło ciepła i ciepłej wody w domu. Obecnie, w ramach rządowego programu „Czyste powietrze” można starać się o dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na nowoczesne, spełniające najwyższe normy. Może to być węzeł cieplny, pompa ciepła, kocioł gazowy kondensacyjny, kocioł olejowy kondensacyjny, ogrzewanie elektryczne, kocioł na paliwo stałe (węgiel, biomasa). Dostaniemy też pieniądze na przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych.

TRANSPORT EKO

Trucicielami powietrza jesteśmy jednak nie tylko z uwagi na to, jakiego opału używamy do ogrzewania domu i skąd pochodzi zużywana przez nas energia elektryczna. Duża grupa zanieczyszczeń powietrza pochodzi bowiem z transportu. Póki co, wciąż w przeważającej większości używamy samochodów z silnikami spalinyowymi. Niestety, każde auto z takim silnikiem emituje do atmosfery szkodliwe substancje, będące wynikiem spalania benzyny lub oleju napędowego. Samochody z silnikiem benzynowym można wyposażyć w instalację gazową, znacznie mniej obciążającą środowisko naturalne. Zdecydowanie lepszym rozwiązaniem jest jednak zakup auta z napędem hybrydowym, czyli łączącym korzystanie z silnika elektrycznego ze spalinyowym. Jeszcze lepszym wyjściem są pojazdy zeroemisyjne, czyli korzystające wyłącznie z silników elektrycznych. Są one już na tyle zaawansowane technologicznie, że świetnie łączą ekologię z komfortem jazdy i wydajnością. To już nie tylko małe samochody miejskie, ale również przestronne limuzyny. Pojazdy Tesla model S mogą oferować w pewnych konfiguracjach zasięg na jednym ładowaniu w granicach około 500 kilometrów.

Aby rozwój elektromobilności w Polsce nabral zadawalającego tempa potrzebny był samochód elektryczny rodzimej produkcji w przystępnej cenie. Nad takim projektem pracuje spółka ElectroMobility. Niedawno zaprezentowane zostały już prototypy auta o nazwie Izera. Samochód będzie miał dwie wersje nadwoziowe: hatchback i suv. Na jednym ładowaniu przejedzie nawet 400 km, a od zera do 100 km/h rozpędzi się w osiem sekund. Do seryjnej produkcji Izera trafi prawdopodobnie w 2023 roku.

CO Z ŁADOWANIEM

Problemem w rozwoju elektromobilności jest też w Polsce brak infrastruktury i utrudniony dostęp do niej. Chodzi zwłaszcza o zbyt małą liczbę stacji ładowania pojazdów. Strategia polskiego rządu zakłada jednak, że do 2025 roku będzie jeździć po naszych drogach co najmniej milion samochodów elektrycznych. Oznaczałoby to ogromny wzrost w porównaniu z 2017 rokiem, kiedy zarejestrowano w Polsce zaledwie 907 aut z napędem elektrycznym. Warto pamiętać jednak i o tym, że nawet korzystanie z samochodów zeroemisyjnych nie ogranicza zupełnie problemu niskiej emisji. Nawet jeżeli pojazd sam nie emituje żadnych zanieczyszczeń, to poruszając się po drogach powoduje wzbijanie się w powietrze zalegającego na nich pyłu. Najlepszym rozwiązaniem, zwłaszcza w dużych zatłoczonych miastach, wydaje się więc korzystanie z komunikacji miejskiej – ta również przechodzi właśnie proces konwersji na zeroemisyjność.

Czyste powietrze po świętokrzysku

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach podpisał już osiem tysięcy umów na realizację programu „Czyste powietrze”. Wniosek w nowej, uproszczonej wersji można wypełnić w ciągu kilkunastu minut, a czas jego rozpatrzenia wynosi średnio sześć dni roboczych

tekst: Magdalena Nowak

„Czyste Powietrze” to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Skupia się on na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych, by efektywnie zarządzać energią.

WYGODNIEJSZE WNIOSKI

– Teraz w jednym wniosku połączymy dwa programy: „Czyste powietrze” i „Mój prąd”, co jest sporym ułatwieniem. Wniosek w porównaniu do poprzedniej odsłony jest skrócony o połowę, w wersji elektronicznej można go wypełnić w ciągu kilkunastu minut, a rozpatrujemy go średnio w ciągu sześciu dni roboczych – podkreśla Ryszard Gliwiński, prezes

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Beneficjentką ośmiotysięcznej umowy w ramach programu „Czyste powietrze” została Marta Guła z okolic Buska-Zdroju. – Bardzo się cieszę, że mogę przyczynić się do tego, że wszyscy będziemy mogli oddychać czystym powietrzem. Dofinansowanie przeznaczone na wymianę źródła ciepła, czyli kotła i ocieplenie budynku. Wniosek złożyłam przez internet, a na jego rozpatrzenie czekałam cztery dni – mówi Marta Guła.

„Czyste powietrze” to jeden z wielu programów, które realizuje Fundusz w trosce o środowisko i mieszkańców regionu. – Chcemy, aby nasze województwo było zielone, i byśmy mogli oddychać czystym powietrzem. Udało nam się sfinansować wiele programów, choćby ten związany z pszczołami - owadami będącymi bardzo ważnym elementem w ekosystemie. Dzięki zmianie ustawy możemy też wspierać przedsiębiorców nie tylko w sferze ochrony środowiska. W pierwszym półroczu dofinansowaliśmy również dwadzieścia samochodów dla straży pożarnych, do tej pory nigdy tak dużych środków nie było – wymienia prezes Gliwiński.

LATWIEJSZA SPŁATA

Wiceminister sportu Anna Krupka podkreśla, że WFOŚiGW spełnia również bardzo ważne role społeczne i gospodarcze. – Niezwykle istotne jest odroczenie płatności przez przedsiębiorców w związku z kryzysem gospodarczym związanym z koronawirusem. To pokazuje, jak WFOŚiGW wsłuchuje w potrzeby mieszkańców regionu – mówi wiceminister Krupka.

Posel Bartłomiej Dorywalski zaznacza, że WFOŚiGW w pierwszym półroczu 2020 roku podjął mnóstwo działań. – Liczby mówią same za siebie, od stycznia do czerwca Fundusz wydatkował sumę około 153 milionów złotych. Te pieniądze trafiły do mieszkańców naszego województwa, do jednostek organizacyjnych, stowarzyszeń, straży pożarnych – wyjaśnia Dorywalski.

– Gdy wyobrazimy sobie osiem tysięcy pieców starej generacji - bo przecież osiem tysięcy umów już podpisano - ustawionych obok siebie i łunę dymu, która w sezonie grzewczym się z nich wydobywa, to zobaczymy ogrom zanieczyszczenia dla naszego środowiska. Dzięki dofinansowaniu te piece mogą zostać wymienione na nowoczesne, które nie ingerują w takim stopniu w środowisko – mówi senator Krzysztof Słoń.

***

W województwie świętokrzyskim realizowanych jest sto procent wniosków w ramach programu „Czyste powietrze”. Nasz region ma także najwyższy w Polsce wskaźnik rozpatrywania wniosków przy najmniejszej liczbie odrzuconych.

Dodatek został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach

Lepsza przyszłość Korony

Miasto Kielce

Rozmowa z **Bogdanem Wentą**, prezydentem Kielc.

Korona ponownie może trafić w ręce miasta. Zgodę na wykup 72% akcji od spółki z niemieckim kapitałem wydała w ostatni wtorek Rada Miasta. To dobra decyzja?

- Miasto nie ma wśród swoich obowiązków prowadzenia profesjonalnych zespołów sportowych. Takiego zadania nie nakłada ani ustawa o samorządzie gminnym, ani żaden inny akt prawa obowiązującego w kraju. Moglibyśmy więc umyć ręce od sytuacji, w jakiej po spadku oraz postawie większościowych właścicieli znalazł się klub i powiedzieć, że nie powinno nas to w ogóle interesować. Miasto Kielce jest jednak od wielu lat zaangażowane w sprawę Korony, jej losami interesuje się wielu mieszkańców miasta i dlatego odbyliśmy w tej sprawie poważną dyskusję, czego efektem były decyzje radnych.

Miasto przez ostatnie trzy lata było mniejszościowym akcjonariuszem – posiadało 28% akcji, przez co niewiele mogło zrobić. Teraz sytuacja może ulec zmianie.

- Nie ulega dla mnie wątpliwości, że w przypadku, gdy miasto przejmie pełną odpowiedzialność za Koronę, jedną z pierwszych czynności, którą powinien wykonać nowy zarząd spółki, powinno być zlecenie zewnętrznym audytorom dokonanie oceny jej sytuacji finansowej. W kolejnych zaś krokach podjęcie działań naprawczych, które pozwolą na uporządkowanie finansów i odbudowę potencjału sportowego.

Czy nie boi się pan, że miasto będzie musiało odkręcić kurek z pieniędzmi dla klubu?

- Miasta Kielce nie stać na ciągle dokładanie pieniędzy do Korony. W poprzednich latach miasto dokapitalizowało klub kwotą około 70 mln zł. W ostatnich trzech latach, gdy miasto było już mniejszościowym udziałowcem, przekazano tam ponad 18 mln zł. Nie pożyczano, jak w przypadku większościowego właściciela, tylko dokładano, rok po roku, milion po milionie. Sen o sukcesach w piłkarskiej ekstraklasie okazał się w Kielcach wyjątkowo kosztowny. A przebudzenie z tego snu, co pokazują ostatnie tygodnie, bardzo bolesne. Dlatego samorząd Kielc nie może być ciągle traktowany jako wybaciciel Korony. Budżetu miasta na to po pierwsze nie stać, a poza tym, jak pokazały poprzednie lata, kolejne zastrzyki pieniędzy nie odmieniają rzeczywistości.

Co w takiej sytuacji?

- Jeśli miasto ma przejąć obecnie odpowiedzialność za klub, to powinno to zrobić pod ściśle określonymi warunkami. Samorząd nie może pozostać docelowo udziałowcem Korony. Ale nie można też po raz kolejny mamici mieszkańców Kielc, że pojawi się wielki inwestor z Arabii Saudyjskiej czy

z Kataru, albo że wielki futbol w Kielcach złączą budować Chińczycy czy Senegalczyki. Co do jednego jestem pewien. Prawdziwie silnej Korony nie zbuduje się drogą na skróty. Niejasne transakcje, obrośnięte legendami wyprawy na poszukiwanie sponsorów nie przyniosły Kielcom oczekiwanego splendoru. Nie zagwarantowały promocji, na którą co roku przekazywano tak wiele pieniędzy. Jeśli o Kielcach było za sprawą Korony bardzo głośno, to nie w sprawach, które wywoływały poczucie dumy.

Widzi pan perspektywę na lepsze czasy dla klubu?

- Oczywiście tak. Przy tych wszystkich złych doświadczeniach pokazano w Kielcach jak zdolna potrafi być piłkarska młodzież, jak należy szlifować pojawiające się w mieście talenty, w jaki sposób korzystać z budowanej przez miasto sportowej infrastruktury.

Sportowe doświadczenie, zawodnika i menadżera, osoby, która poznała jak funkcjonują od środka największe europejskie kluby, pozwala mi sądzić, że można stworzyć w takim mieście jak Kielce dobry piłkarski zespół. Koronę można zbudować na solidnych i uczciwych fundamentach - jako wspólne dobro dla miasta i jego mieszkańców. W tym względzie jesteśmy zgodni ze Zbigniewem Bońkiem, prezesem Polskiego Związku Piłki Nożnej. ◀

foto: Matusz Kaleta

Korona znów w rękach miasta

autor: Damian Wysocki

W najbliższych dniach całościowy pakiet akcji Korony Kielce wróci do miasta. Zgodę na to wyrazili już kieleccy radni

W ostatnich tygodniach nad „żółto-czerwonymi” zgromadziły się czarne chmury. Po jedenastu sezonach z rzędu drużyna opuściła szeregi ekstraklasy, a jej przyszłość, nawet na pierwszoligowym szczeblu, stanęła pod olbrzymim znakiem zapytania. Rodzina Hundsdorferów, dotychczasowych większościowych właścicieli, nie chciała już angażować się w sprawy klubu. Upadłość stawała się coraz bardziej realna, ale z pomocą przyszło miasto.

POCZĄTEK DROGI

Kielecka Rada Miasta wyraziła zgodę na przejęcie 72-procentowego pakietu akcji od rodziny Hundsdorferów za symboliczną złotówkę. Rajcy przystali również na dokapitalizowanie spółki kwotą 4 milionów 955 tysięcy złotych, co pozwoli na

splątę długów za poprzedni sezon. To wszystko umożliwi klubowi uzyskanie licencji na grę w pierwszej lidze.

Ważnym elementem transakcji było również doprowadzenie do szczęśliwego finału, ciągnącego się miesiącami Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, a tym samym dokapitalizowania spółki kwotą 5 milionów 100 tysięcy złotych. W tym uczestniczyła jeszcze rodzina Hundsdorferów. Nieoficjalnie wiadomo, że całość środków z tej operacji trafi na ich konto jako spłata większości pożyczek właścicielskich, których udzielali klubowi.

– Wracamy do punktu wyjścia. To może być dla nas nowy start. Pytanie brzmi, czy pierwszym krokiem, jaki powinniśmy wykonać, to skontrolować i uporządkować odpowiedzialność finansową, a następnie podjąć kroki naprawcze – mówił na nadzwyczajnej sesji Rady Miasta Bogdan Wenta, prezydent Kielc.

Głosowanie radnych poprzedziła burzliwa, blisko trzygodzinna dyskusja. W niej sporą aktywność wykazywała Agata Wojda, przewodnicząca klubu radnych Koalicji Obywatelskiej, która zadawała sporo pytań, ale też jasno wyrażała swoje niezadowolenie z faktu, że miasto znowu będzie musiało utrzymywać klub.

– W budżecie na 2020 rok wszystkie pieniądze na remont chodników to cztery miliony złotych. A teraz ze środków majątkowych przeznaczymy na Koronę pięć milionów. I to nie są ostatnie pieniądze – mówiła Agata Wojda. – Szanuję głosy radnych, którzy mówią, że wydanie pieniędzy jest słuszne, ale to kwestia wyboru priorytetów dla miasta. Te kwoty powinny być wydatkowane inaczej. Za tym głosowali kielczanie i nie chcieli powrotu do polityki zero, gdzie miasto wspiera sport zawodowy – uzupełniała radna.

Odmienne stanowisko przedstawił Kamil Suchański, przewodniczący Rady Miasta.

– Korona to istotny element tożsamości Kielc. Zgoda na jej zwijanie, to zgoda na zwijanie Kielc. Stawianie sprawy tak, że te pięć milionów złotych możemy przekazać na budowę chodników jest demagogią. Nie chcę być grabarzem dla klubu o blisko 50-letniej historii – wyjaśniał przewodniczący, któremu wtórował Marcin Stępniewski z Prawa i Sprawiedliwości. – Sport jest częścią miasta tak samo, jak kultura czy rozrywka. Likwidując tę gałąź, zniechęcimy młodych ludzi do pozostania w Kielcach – mówił radny.

BARTOSZEK NA CZELE

Na razie trudno przewidzieć, kiedy dojdzie do zawarcia umowy przejścia większościowego pakietu akcji przez miasto od rodziny Hundsdorferów. W stosownym porozumieniu strony

umówiły się, że finalizacja transakcji nastąpi najpóźniej do 30 września.

Na razie wszystkie decyzje będzie podejmował dotychczasowy, dwuosobowy zarząd. Prezesi Krzysztof Zając i Marek Paprocki podpisali się pod prognozą finansową, którą wysłali do Komisji Licencyjnej PZPN. Kilka dni temu pierwszy z nich zapowiedział, że po tym poda się do dymisji. Dotychczasowy prezes został poproszony przez Hundsdorferów, aby wstrzymał się z rezygnacją i pozostał na stanowisku do czasu przejścia klubu przez miasto, na co przystał. Pełnomocnictwa do podejmowania decyzji personalnych zostały jednak powierzone Markowi Paprockiemu, który będzie budował skład na nowy sezon w duecie z trenerem Maciejem Bartoszkim, który podjął się trudnej misji stworzenia drużyny praktycznie od podstaw w ekstremalnie krótkim czasie.

– Gdyby było inaczej, byłbym gdzie indziej – jasno zadeklarował szkoleniowiec. – Obecnie mamy do dyspozycji kilku ciekawych zawodników i utalentowaną młodzież. Ta kadra nie ma takiego potencjału, aby zagwarantować nam utrzymanie. Mam nadzieję, że już niebawem będziemy podpisywać kontrakty z nowymi zawodnikami. Kiedyś już budowałem drużynę w trzy tygodnie. Wyszło niezle. Wierzę, że tutaj będzie lepiej – mówił szkoleniowiec.

Korona zainauguruje sezon Fortuna I Ligi w ostatni weekend sierpnia wyjazdowym meczem z Chrobrym Głogów. ◀

reklama

COM-LM®

INSTALACJE FOTOWOLTAICZNE

COM-LM Fotowoltaika Świątkrzyska - twoja niezależność energetyczna. Wykonuje instalacje fotowoltaiczne dla instytucji, firm i osób prywatnych.

Wycenienia, projekty, realizacje - instalacji fotowoltaicznej

- audyty
- pomiary
- dobór instalacji do potrzeb klienta
- przyłączenie do sieci energetycznej
- konserwacje
- przeglądy

Wykonanie instalacji fotowoltaicznych obejmuje kompleksową usługę: pomiar i ocenę techniczną lokalizacji, wykonanie projektu, dobór konstrukcji, inwertera, modułów PV, uruchomienie. Każdy projekt jest rozpatrywany indywidualnie w celu uzyskania optymalnego rozwiązania.

Zadzwoń, poproś o szczegóły - Słońce świeci coraz mocniej :)

Biuro Handlowe, ul. Ściegiennego 90, 25 - 116 Kielce
tel.41 368 71 90, kom. 601 457 005, 609 100 050
e-mail: biuro@com-lm.pl

Obniż swoje rachunki!!!

Eurodoładowanie na termomodernizację w Miedzianej Górze!

Od gmachu Zespołu Szkół w Kostomłotach Drugich rozpoczęła się realizacja projektu termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w gminie Miedziana Góra, którego wartość opiewa na kwotę blisko 10 milionów złotych, zaś wartość pozyskanej dotacji to ponad 8 milionów złotych. Projekt realizowany jest przez okres trzech lat.

Niedawno zakończyły się prace w Szkole Podstawowej w Porzeczcu, a obecnie trwają one w obiektach Samorządowego Ośrodka Zdrowia w Kostomłotach Drugich oraz Szkoły Podstawowej w Ćmińsku.

Projekt „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Miedziana Góra” realizowany jest dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. – Cieszę się, że udało nam się w ramach projektu objąć niemal wszystkie obiekty użyteczności publicznej w naszej gminie. Dzięki temu przedsięwzięciu zmieniły lub w niedługim czasie całkowicie zmienią one swoje oblicze i staną się jeszcze bardziej przyjazne dla mieszkańców. Spadną również koszty ich eksploatacji, a zaoszczędzone w ten sposób środki będzie można spożytkować na inne, kluczowe dla funkcjonowania naszej wspólnoty, cele – mówi Wójt Gminy Miedziana Góra, Damian Sławski.

Głównym zamierzeniem projektu jest poprawa i zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do środowiska. Przeprowadzone w jego ramach działania korzystnie wpłyną również na środowisko naturalne w gminie poprzez zwiększenie udziału energii odnawialnej. Służyć temu ma między innymi montaż instalacji fotowoltaicznej w obiektach poddawanych termomodernizacji.

W 2018 roku kompleksowej termomodernizacji poddano Zespół Szkół w Kostomłotach Drugich. – Efekty tej części inwestycji

możemy podziwiać już dziś, a ich zewnętrznym przejawem jest nowa elewacja gmachu, która utrzymana jest w trzech kolorach, to jest fioletowym, czerwonym i szarym – informuje Damian Sławski. – Oblicze tej szkoły zmieniło się nie do poznania. Jestem przekonany, że zarówno uczniom, jak i nauczycielom pracuje się w nowych warunkach znacznie lepiej i przyjemniej – dodaje. Koszt termomodernizacji budynku Zespołu Szkół w Ko-

Budynek Zespołu Szkół w Kostomłotach Drugich przed rozpoczęciem i po zakończeniu prac termomodernizacyjnych

stomłotach Drugich wyniósł blisko 3 miliony 270 tysięcy złotych. Zakres przeprowadzonych prac objął między innymi wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych i stropodachów, modernizację instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Zostały także wymienione rury, grzejniki oraz wentylacja mechaniczna. Ponadto zamontowano system zarządzania energią: zawory regulacyjne, termostatyczne, czujniki temperatury, regulatory czy liczniki ciepła. Dodatkowo przeprowadzono modernizację instalacji wodociągowych i wyposażono obiekt w energooszczędne oświetlenie wewnętrzne.

Z początkiem tego roku zakończono prace termomodernizacyjne w Szkole Podstawowej w Porzeczcu, a w ostatnim czasie rozpoczęły się one w Samorządowym Ośrodku Zdrowia w Kostomłotach Drugich oraz w Szkole Podstawowej w Ćmińsku. Finał prac w ramach projektu nastąpi pod koniec 2020 roku. ◀

Na „Tęczy” nie popływamy, ale...

Jest wstępne porozumienie miasta z Klubem Sportowym „Tęcza” w sprawie gruntów między ulicami Zagnańską i Jesionową w Kielcach. Ciągnie się ona od ponad 50 lat

Skarb Państwa w 1967 roku przekazał ten teren Klubowi Sportowemu „Tęcza” w użytkowanie wieczyste, w zamian za tereny przy ulicy Grunwaldzkiej. Umowy jednak nie sfinalizowano z powodu braku podpisu pod aktem notarialnym. W praktyce oznaczało to, że choć budynki przy Zagnańskiej, w tym basen i kort tenisowy, należały do KS „Tęcza”, to sam grunt był własnością miasta. Na mającej ponad pięć hektarów działce, oprócz kompleksu sportowego, są także: przystań żeglarska przy kieleckim zalewie, znajdująca się obok plaża oraz niezagospodarowany fragment u zbiegu ulic Jesionowej i Zagnańskiej. Porozumienie zakłada, że do klubu należeć będzie ogrodzony teren kompleksu sportowego, natomiast miasto przejmie pozostałe 2,5 hektara gruntów.

BĘDZIE SPORT I REKREACJA

– Nieścisłości prawne dotyczące tego terenu przez lata wstrzymywały jakiegokolwiek inwestycje. Teraz to się zmieni – zapewnia Filip Pietrzyk, dyrektor Wydziału Gospodarki Nieruchomościami w kieleckim ratuszu. Choć nie ma jeszcze konkretnego pomysłu na wykorzystanie terenu, to będzie on w całości pełnił funkcję sportowo-rekreacyjną.

Dyrektor Pietrzyk zapewnia, że nie powstaną tam budynki mieszkalne: – Plan zakłada między innymi budowę przystani żeglarskiej w sąsiedztwie studni przelewowej. Grunty chronione są też umową o oddaniu w wieczyste użytkowanie, zawartą z KS „Tęcza”. Klub do swojej części będzie miał dużo praw, ale wszystkie o charakterze „celowym”, czyli pozwalającym budować tylko obiekty sportowo-rekreacyjne. To dobra decyzja, ponieważ kielecki zalew ma duży potencjał, który warto rozwijać, a teraz będzie ku temu możliwość.

Izabela Korus, prezes Klubu Sportowego „Tęcza”, cieszy się z osiągnięcia porozumienia. Zaznacza przy tym, że jest ono

wciąż na wczesnym etapie. Klub planuje rozbudowę kompleksu. Dalekosiężny projekt zakłada powstanie między innymi tenisowej hali sportowej: – Byłaby to lekka konstrukcja, która pozwalałaby na trenowanie nie tylko tenisa, ale też innych dyscyplin, w których specjalizuje się nasz klub.

TRUDNA HISTORIA „TĘCZY”

Przypomnijmy, że w 2007 roku, basen „Tęcza” został oficjalnie zamknięty ze względów bezpieczeństwa, a kilka tygodni temu – zasypany, tak więc zdjęcie, które Państwo widzicie, jest już siłą rzeczy archiwalne.

Na temat ustalenia właściciela gruntów, na których znajduje się kompleks „Tęcza” rozmawiano od kilkunastu lat. Od kilku lat planowane było między innymi poszerzenie ulicy Jesionowej, ponieważ jednak klub czuł się współwłaścicielem terenu, te prace również zostały wstrzymane. W 2017 roku rozmowy przerwała śmierć poprzedniego prezesa Klubu Sportowego „Tęcza”, Wojciecha Kardynalskiego. W Kielcach mówiło się wtedy, że ta tragedia może pogrzebać plany miasta i na dobre zablokować proces ustalenia własności gruntów przy zalewie. Obecnie wszystko wskazuje na to, że sprawa może zakończyć się szczęśliwie dla obu stron – miasta i KS „Tęcza”. Jeszcze w tym roku radni powinni zagłosować nad umową przejęcia przez miasto części gruntów przy basenie „Tęcza”.

Obecnie w klubie można między innymi trenować kulturystykę, podnoszenie ciężarów, tenis i fitness. „Tęcza” może pochwalić się niezłymi osiągnięciami sportowymi, na przykład zdobyciem przez Jakuba Zymiera w 2014 roku brązowego medalu w kulturystyce klasycznej na mistrzostwach Polski juniorów czy czwartym miejscem w 2013 roku dla Kamila Strzelczyka na mistrzostwach świata juniorów w fitness w Mongolii. ◀

Szpital *prawie* gotów

autor: **Magdalena Nowak**

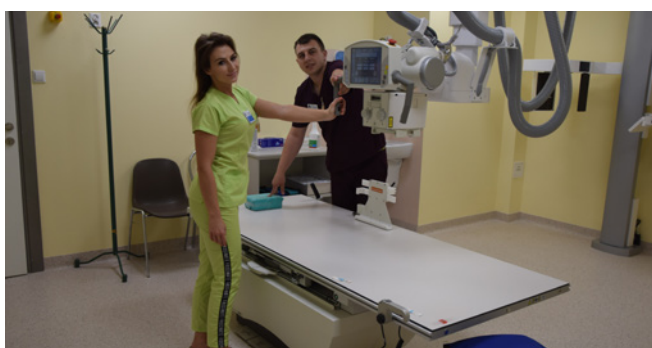
Trwają prace przy rozbudowie szpitala MSWiA przy ulicy Wojska Polskiego w Kielcach. W lecznicy znajdzie się około 150 łóżek, nowoczesne sale operacyjne i pracownia rezonansu magnetycznego

W 2017 roku powstał projekt, aby poliklinika i nowy szpital stanowiły spójną całość. – Przy szpitalu znajdzie się SOR, który przyjmie pacjentów z całego województwa. Planujemy

również otworenie nowych oddziałów, ale dopiero wtedy, gdy podpiszemy kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Na pewno będą działać ortopedia, chirurgia ogólna, chirurgia szczękowa, urologia i interna – wymienia Halina Olendzka, dyrektor szpitala MSWiA. – Dla nas największym wyzwaniem jest jak najszybsza wyprowadzka z ulicy Ogrodowej. Infrastruktura w tym miejscu pozostawia wiele do życzenia. Praca w takich warunkach jest niezmiernie trudna, a pacjenci nie mają należytego komfortu. Pomimo tego chcą się u nas leczyć, bo doceniają profesjonalizm oraz zaangażowanie naszej kadry medycznej. W nowym szpitalu wszyscy będziemy mieli dużo lepsze warunki.

Jolanta Cygan, zastępca dyrektora do spraw inwestycji w szpitalu MSWiA, informuje, że obecnie trwa wykańczanie budynku: – Zaawansowanie robót instalacyjnych jest na poziomie 90 procent, podobnie prac wykończeniowych. W tym roku chcemy rozstrzygnąć przetarg na dostawę rezonansu, który zostanie sfinansowany ze środków unijnych. Pozostało nam do ogłoszenia postępowanie na wykończenie i doposażenie sprzętowe bloku operacyjnego.

W budynku szpitala czeka już na zamontowanie tomograf dla oddziału chirurgii szczękowo-twarzowej, nowoczesny rentgen, który posłuży pacjentom SOR, oraz mnóstwo drobniejszego sprzętu. Do tej pory inwestycja pochłonęła ponad 70 milionów złotych. ◀

Pomóżmy Michałowi!

24-letni Michał Bąk z Korytnicy został poturbowany przez byka podczas rutynowych prac w gospodarstwie rolnym. Aktualnie jest w śpiączce, wymaga rehabilitacji i specjalistycznego leczenia. Aby je rozpocząć, trzeba zebrać ponad 200 tysięcy złotych. Brakuje jeszcze 60 tysięcy

Do wypadku, który zmienił całe życie Michała i jego bliskich doszło 28 maja. – Michał był kierowcą samochodu ciężarowego, którym transportował bydło. Tego dnia miał popołudniową zmianę. Kilkanaście minut po rozpoczęciu pracy został zaatakowany przez byka. Stało się to, kiedy wyprowadzał zwierzę z samochodu – opowiada Barbara Fiuk, narzeczona Michała.

MICHAŁ ICH SŁYSZY

Mężczyzna był pchany przez zwierzę przez około trzy metry i został mocno dociśnięty do muru. Miał doświadczenie w swojej pracy, ale nie spodziewał się, że dojdzie do takiego wypadku.

– Michał miał kontakt ze zwierzętami od najmłodszych lat, bo jego rodzice posiadają gospodarstwo rolne. Wiedział jak zachować się w różnych sytuacjach, ale tej się kompletnie nie spodziewał – tłumaczy narzeczona.

W wyniku wypadku doznał urazu czaszkowo mózgowego. Był reanimowany, a później operowany przez wiele godzin przez specjalistów chirurgii naczyniowej. Ma też zmiążdżone obydwa płuca, pęknięte kości miednicy, czaszki i zwichnięty bark. Michała przez tydzień wprowadzano w stan śpiączki farmakologicznej. Oddechowemu był wspomagany przez respirator, a lekarze podejrzewali nawet śmierć pnia mózgu. Obecnie przebywa na oddziale intensywnej terapii w jednym z kieleckich szpitali.

– Jest ustabilizowany krążeniowo, a to, co mu najbardziej dokuczalo, czyli obrzęk mózgu, znacznie się zmniejszył. W tym momencie oddycha samodzielnie. Kiedy jesteśmy u niego,

daje znaki - otwiera oczy, porusza stopą lub ręką. Chce nam w ten sposób pokazać, że nas słyszy – mówi jego narzeczona.

POTRZEBNE 220 TYSIĘCY

Kiedy Michał trafił do szpitala i zajęli się nim lekarze, rodzina i jego bliscy zaczęli szukać pomocy. Udało im się nawiązać kontakt między innymi z Fundacją Jesteśmy Blisko z Włoszczowy, której został podopiecznym.

– Zanim skontaktowała się z nami rodzina, zrobiło to wcześniej wiele osób z jego otoczenia, choćby nauczycielka ze szkoły podstawowej, pani Bożena. Dowiedzieliśmy się o wypadku i postanowiliśmy rozpocząć od zbiórki pieniędzy na portalu Siepomaga, aby jak najszybciej zebrać potrzebną kwotę na leczenie i rehabilitację – mówi Marta Szewczyk-Wypychewicz, prezes Fundacji Jesteśmy Blisko z Włoszczowy. – Oprócz tego na Facebooku założyliśmy stronę „Licytacje charytatywne dla Michała Bąka”, gdzie też można nabyć różne przedmioty i usługi, aby wesprzeć jego leczenie – dodaje.

Niebawem Michał będzie przetransportowany do specjalistycznej kliniki wybudzeniowej. Niestety, proces wybudzenia i rehabilitacji jest bardzo kosztowny. Pierwszy etap leczenia to koszt prawie 220 tysięcy złotych. Do tej pory udało się zebrać około 160 tysięcy. Każdy, kto chciałby pomóc Michałowi, może wpłacać pieniądze za pomocą portalu Siepomaga, licytować przedmioty na Facebooku lub dokonać przelewu na konto Fundacji Jesteśmy Blisko na numer 95 8525 0002 0000 0010 7725 0001. W tytule wpłaty należy wpisać: Darowizna dla Michała Bąka. ◀

Pielgrzymuj do parafii Ducha Świętego

autor: **Michał Łosiak**

Wierni, którzy wezmą udział w pielgrzymce do parafii Ducha Świętego w Kielcach, mogą otrzymać odpust zupełny. Przywilej został przyznany przez Stolicę Apostolską wspólnocie parafialnej z Osiedla Na Stoku

Dekret przyznający możliwość odpustu zupełnego to kolejny dokument Penitencjarii Apostolskiej, nadający ten przywilej. – Jest kontynuacją dwóch poprzednich dekretów związanych z Rokiem Ducha Świętego. Jako duszpasterze widzieliśmy

wówczas większe zainteresowanie wiernych kultem Ducha Świętego. Odnotowaliśmy wzrost uczestniczących w nabożeństwach i mszach wotywnych. Zastanawialiśmy się, jak nie stracić tego dziedzictwa i co zrobić, aby kult Ducha Świętego dalej był żywy? Poprosiliśmy więc biskupa Jana Piotrowskiego, a za jego pośrednictwem Stolicę Apostolską o dalsze trwanie

odpustu zupełnego – tłumaczy ksiądz Adam Kaczmarczyk, wikariusz parafii.

JEST ZGODA

Penitencjaria Apostolska przychyliła się do prośby wspólnoty parafialnej i dzięki temu wierni, którzy pielgrzymują do parafii, mogą uzyskać odpust zupełny pod kilkoma warunkami. Muszą przystąpić do spowiedzi i Komunii Świętej, odwiedzić kościół Ducha Świętego, wziąć udział w obrzędach liturgicznych ku czci Ducha Świętego albo przynajmniej przez stosowny czas oddać się pobożnym rozmyślaniom, kończąc je Modlitwą Pańską, Składem Apostolskim oraz wezwaniami do Najświętszej Maryi Panny i świętej Marii od Jezusa Ukrzyżowanego. – Dodatkowym warunkiem jest uczestnictwo w mszy wotywniej o Duchu Świętym we wtorek każdego miesiąca lub w trzeci czwartek każdego miesiąca – dodaje wikariusz parafii. „Wierni, dla których przeszkodą jest starość, choroba lub inna poważna przyczyna, w wymienione wyżej dni będą mogli otrzymać odpust zupełny, jeśli – wzbudziwszy w sobie obrzydzenie do każdego grzechu i zamiar spełnienia, gdy tylko będzie to możliwe, trzech zwykłych warunków, przed jakimś świętym obrazem dołączą duchowo do sprawowanej liturgii i do pielgrzymki, ofiarując miłosierdnemu Bogu modlitwy i swoje cierpienia lub trudności własnego życia” – czytamy w dekrecie Stolicy Apostolskiej.

– Zachęcamy do pielgrzymowania i korzystania z odpustu, jak i ofiarowania go za zmarłych cierpiących w czyśćcu – mówi ksiądz Kaczmarczyk, wikariusz parafii.

WYJĄTKOWE MIEJSCE KULTU

Dekret to nie tylko dobra wiadomość dla wspólnoty parafialnej z Osiedla Na Stoku, ale również dla całej diecezji kieleckiej, w której kościół Ducha Świętego stanowi szczególne miejsce kultu Trzeciej Osoby Trójcy Świętej. – Cieszymy się, że nasze parafialne życie liturgiczne rozwija się i stanowi zaproszenie dla wszystkich, którzy oczekują czegoś więcej. Raduje nas, że w wielu parafiach wykorzystywane są teksty modlitw i pieśni komponowanych przez naszego organistę Pawła Łukowca, a związanych z Duchem Świętym. Cieszymy się również z coraz większego zainteresowania osobą świętej Marii od Jezusa Ukrzyżowanego. Jego pogłębieniu służył wydany niedawno specjalny modlitewnik. Mamy także dużą liczbę świadectw osób, które dzięki wejściu w głębszą relację z Duchem Świętym odmieniły swoje życie. Nauczmy się żyć w obecności Trzeciej Osoby Trójcy świętej nie tylko w ważnych momentach, ale także w życiu codziennym – dodaje ksiądz Adam Kaczmarczyk.

Decyzja Stolicy Apostolskiej nie stanowi jedynie przywileju dla wiernych, ale również okazję do zainteresowania się Duchem Świętym. Warto więc odwiedzić kościół ku jego czci. ◀

TORTY KOMUNIJNE

- PRZEPIĘKNE TORTY
- CHLEBKI KOMUNIJNE
- UPOMINKI DLA GOŚCI

KIELCE / UL. LEGNICKA 28 / PLAC REM-WOD

DECORTREND

www.decortrend.pl

PON - PT: 8⁰⁰ - 16⁰⁰
SOB: 8⁰⁰ - 14⁰⁰

OKAZJA!
44⁰⁰
25% TANIEJ
60%

REGAŁ DWUCZĘŚCIOWY

2 KOSZE / SZUFLADY

WYMIARY: 24 X 33 X 29 CM
NOWOCZESNY DESIGN

GWARANCJA JAKOŚCI **POLSKI PRODUKT**

OKAZJA!
079
45% TANIEJ
15%

SŁÓIK NA PRZETWORY

POJEMNOŚĆ: 370 ML

ZAKRĘTKI FI 66 MM DOSTĘPNE W CENIE OD 19 GR.

OKAZJA!
6⁰⁰
55% TANIEJ
14%

SZCZOTKA

DO CZYSZCZENIA ŁAŃCUCHA ROWEROWEGO

OKAZJA!
14⁰⁰
50% TANIEJ
20%

WODOODPORNĄ TAŚMĄ LED

KOLOR: BIAŁY / DŁUGOŚĆ: 5 METRÓW
SAMOPRZYLEPNA

OKAZJA!
19⁰⁰
30% TANIEJ
27%

CYFROWY TESTER BATERII / AKUMULATORÓW

PASUJE DO BATERII TYPU: AA / AAA / 9V / PŁASKICH (ZEGARKOWYCH)
MIERNIK NAPIĘCIA

OKAZJA!
19⁰⁰
35% TANIEJ
23%

ROLETY SAMOCHODOWE - 2 SZT.

WYMIARY: 40 X 45 CM
AUTOMATYCZNIE ZWIJANE

HIT CENOWY!
090
70% TANIEJ
2%

DUŻY LEJEK

ŚREDNICA WLOTU: 14,5 CM
ŚREDNICA WYLOTU: 2 CM

OKAZJA!
295
25% TANIEJ
3%

LEJEK DO NAPEŁNIANIA SŁÓIKÓW

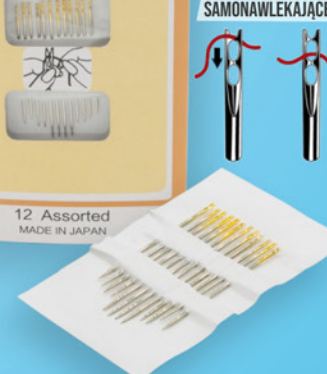
STOPNIOWANA ŚREDNICA WLEWU: 38 / 52 / 77 MM
DUŻY WYBÓR KOLORÓW

HIT CENOWY!
250
65% TANIEJ
7%

IGŁY KRAWIECKIE

CENA ZA ZESTAW: 12 SZT.
SAMONAWLEKAJĄCE

OKAZJA!
350
50% TANIEJ
7%

ELASTYCZNA OPASKA PRZECIWKOMAROWA

BRANSOLETKA ODSTRASZAJĄCA OWADY
CZAS DZIAŁANIA: 240 H / 10 DNI
100% NATURALNYCH SKŁADNIKÓW
BOGATY WYBÓR KOLORÓW

OKAZJA!
340
15% TANIEJ
3%

DUŻY SŁÓJ Z SZEROKIM WLEWEM

IDEALNY DO KISZENIA OGÓRKÓW
POJEMNOŚĆ: 1700 ML

WSZYSTKIE PLANKI
-20% TANIEJ

DUŻY WYBÓR WYMIARÓW
GRAMATURA: 75 / 120 / 270 G/M²
KOLORY: SREBRNY / NIEBIESKI

OFERTA WAŻNA OD 10.08.2020 DO 24.08.2020 LUB DO WYCZERPANIA ZAPASÓW